

Ajankohtaista betonista

Jussi Mattila, toimitusjohtaja
Suomen Betoniyhdistys ry
23.5.2011

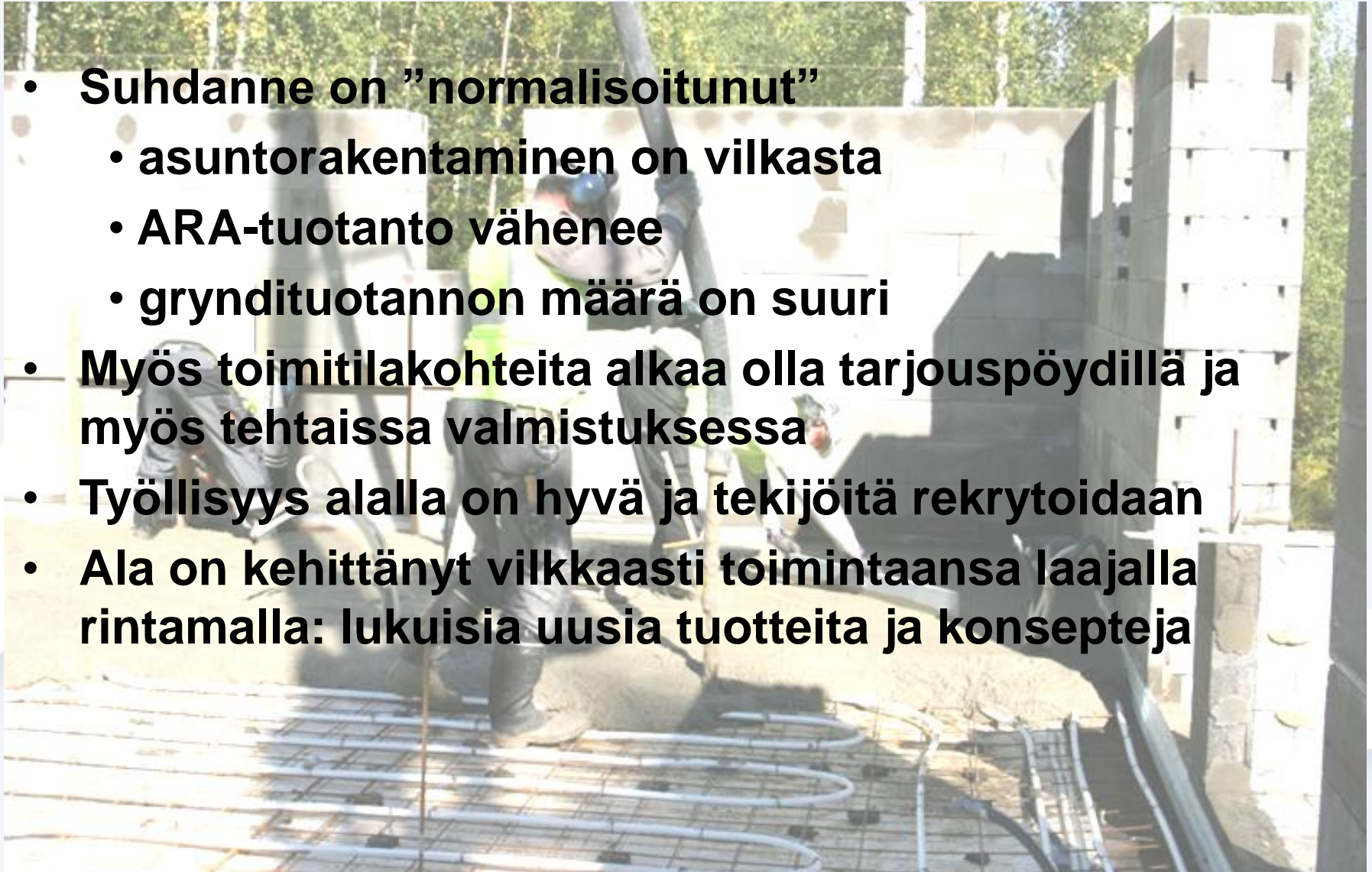
Esityksen teemat

1. **Betoniteollisuuden suhdannetilanne**
2. **Kivitalo tänään**
3. **Työturvallisuus**
4. **Rakentamisen hiilijalanjälki**
5. **Rakentamisen ympäristöystävällisyys**
6. **Työllisyysvaikutukset**
7. **Luonnonvarojen käyttö**

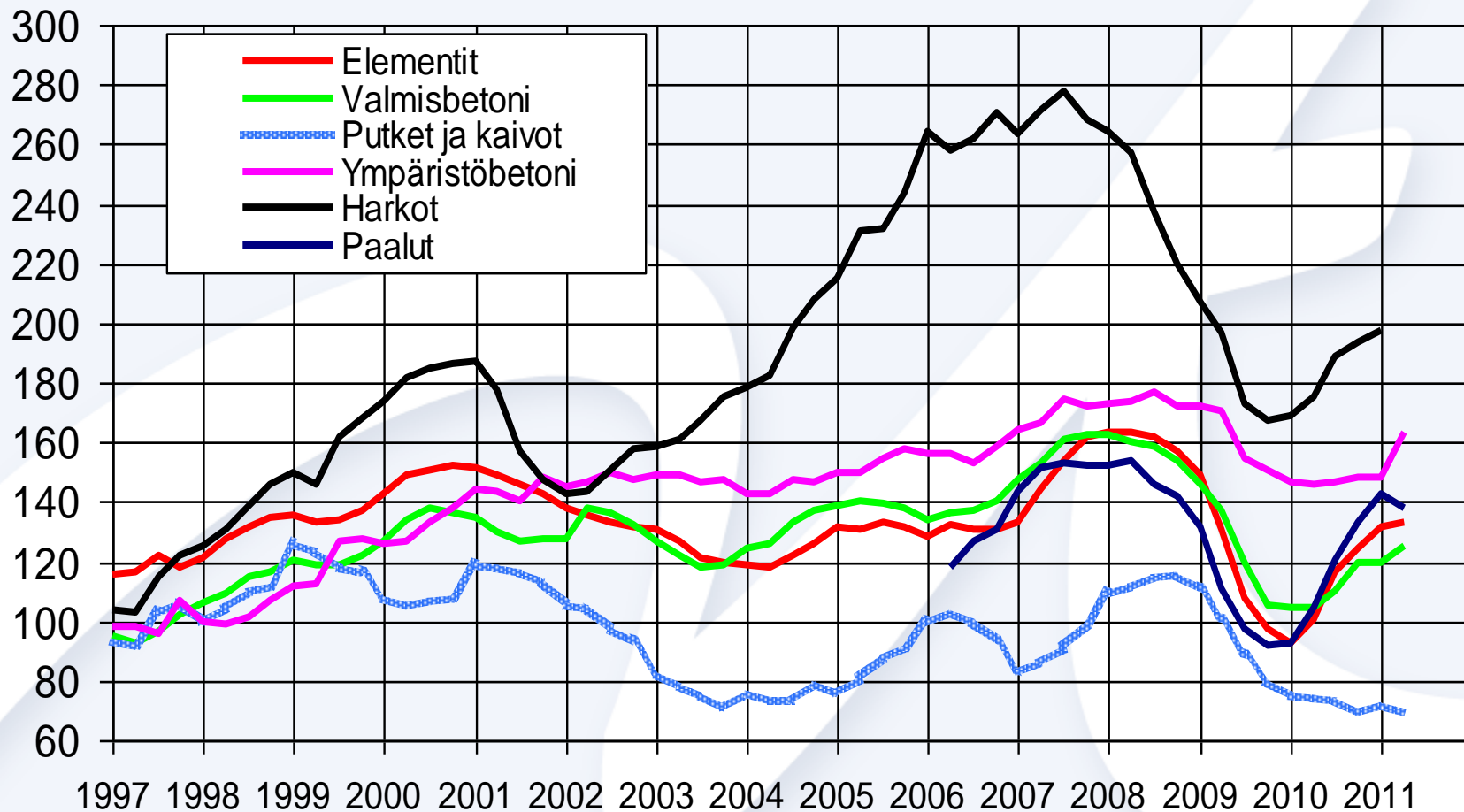

Betoniteollisuus tänään, yleistä

- **Suhdanne on ”normalisoitunut”**
  - **asuntorakentaminen on vilkasta**
  - **ARA-tuotanto vähenee**
  - **gryndituotannon määrä on suuri**
- **Myös toimitilakohteita alkaa olla tarjouspöydillä ja myös tehtaissa valmistuksessa**
- **Työllisyys alalla on hyvä ja tekijöitä rekrytoidaan**
- **Ala on kehittänyt vilkkaasti toimintaansa laajalla rintamalla: lukuisia uusia tuotteita ja konsepteja**

Betoniteollisuuden menekki-indeksi

liukuva keskiarvo, 1992=100

Kivitalo tänään

- **Näyttävät ja kestävät saumattomat pinnat rappauselementeillä**
- **Erinomainen ääneneristävyys 40 cm betonivälipohjalla**
- **Paloturvallisuusasiat luontaisesti kunnossa**

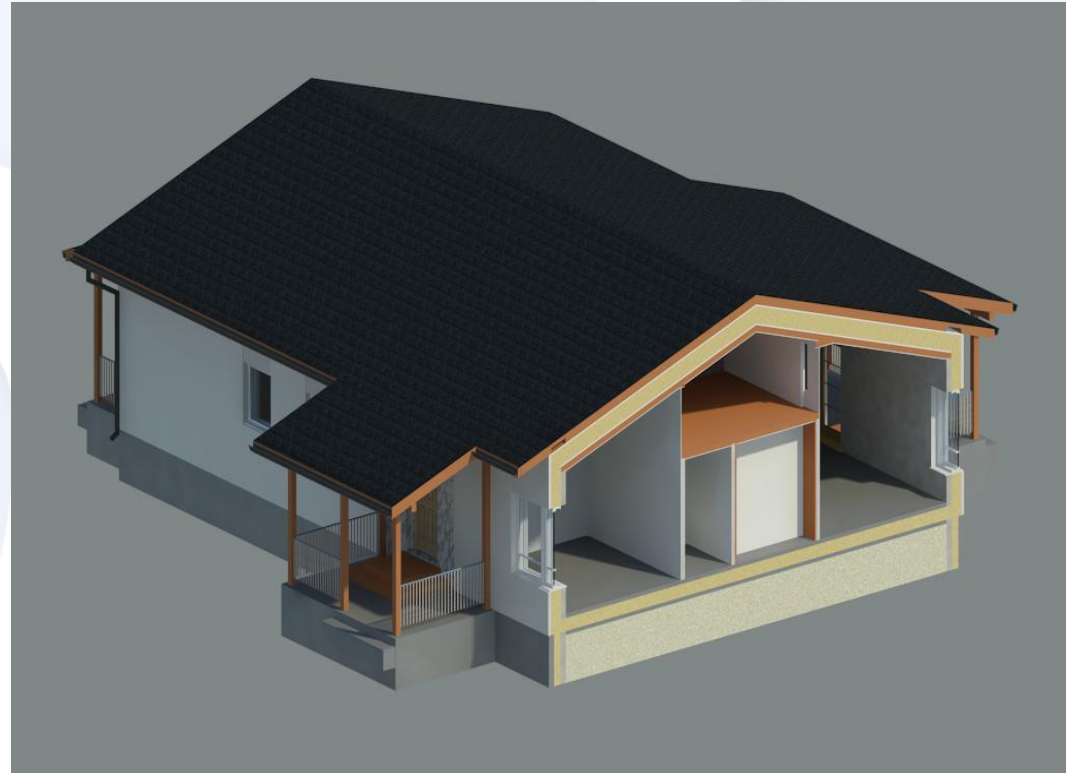
Kivitalo tänään

- Turvallinen ja nopea LVI-tekniikka betoniin valettuna hormielementtinä
- Massiivirakenne on tasalämpöisyyden ”aatelia”
- Passiivi- ja nollaenergiarakentamisen tiennäyttävä
- Eristävyys ja tiiviys 2012 ja eteenpäin osataan jo nyt

Esimerkki: Kivitasku - passiivikivitalo

- Ilmavuotoluku 0,09 1/h
- U-arvot [$\text{W}/\text{m}^2\text{K}$]:
  - seinä 0,099
  - ikkunat 0,6
  - yläpohja 0,072
  - alapohja 0,094
- Energiankulutus n. 25% normitasosta, eli n. 30 $\text{kWh}/\text{m}^2\text{a}$

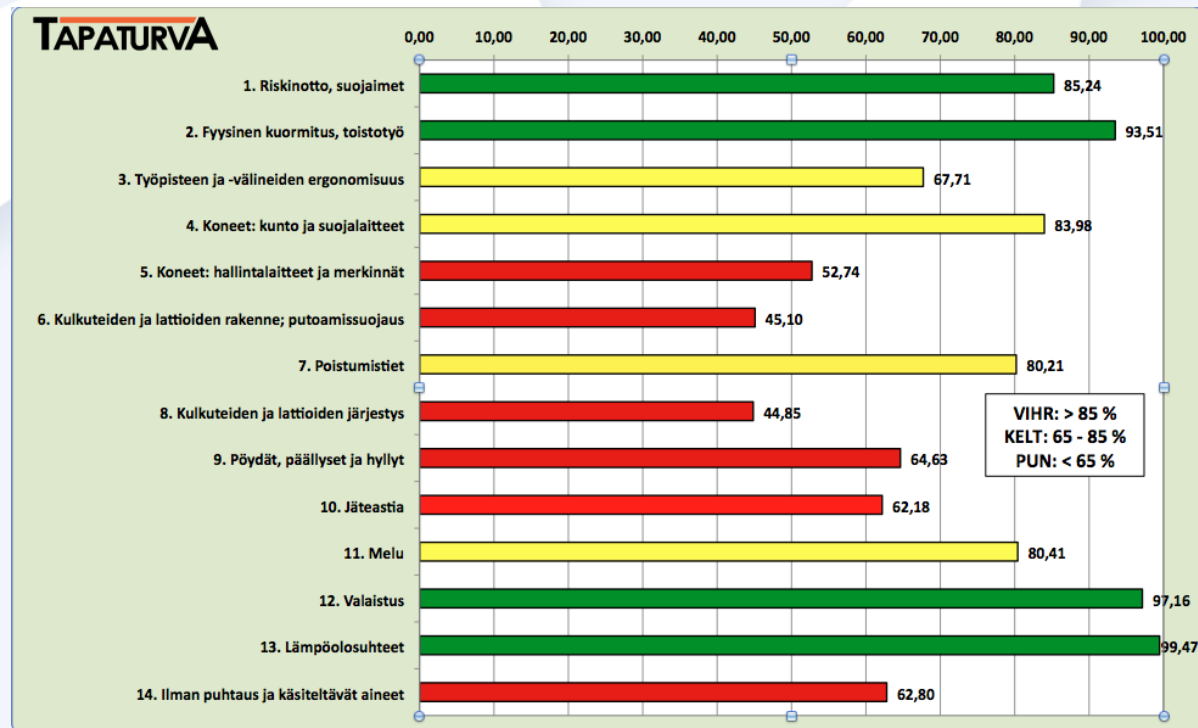
Kivitalo tänään

- Turvalliset rakenteet ja turvallinen rakentamisprosessi
- Lumikuorman kestävät maatalouden tuotantorakennukset
- Rakennusfysikaalinen toiminta on koeteltua
- Selkeät rakenteet, selkeä toteutus

Betoniteollisuuden työturvallisuus

- Alalla on tehty jatkuvaa kehitystoimintaa, mm. pidetty alan sisäisiä kilpailuja vuodesta 2009 alkaen
- Suomen betoniteollisuus aikoo olla maailman turvallisinta vuoteen 2015 mennessä

Rakennusmateriaalit ja ympäristö

Betoni = sementtiä, kiviainesta ja vettä

+

+

Betoni on luonnollinen ja kotimainen materiaali, jonka raaka-aineita riittää

Sementin valmistus

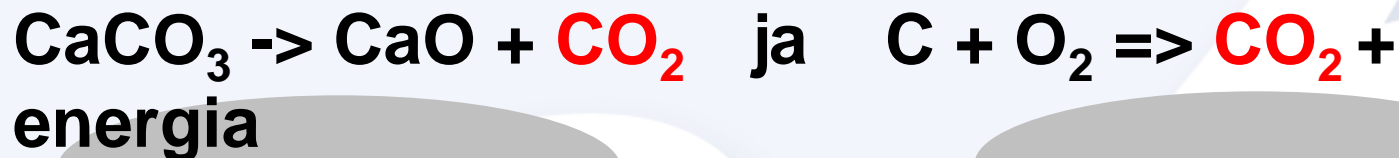
Sementin valmistus

Sementti valmistetaan kuumentamalla sopivaa kalkkikiveä ja seosaineita ns. sintraantumislämpötilaan ja jauhamalla syntynyt klinkkeri hienoksi jauheeksi.

Sementintuotannon hiilidioksidipäästöt

Sementin polttoprosessi:

540 CO₂-kg/tn

340 CO₂-kg/tn

Yhteensä 880 CO₂-kg/tn

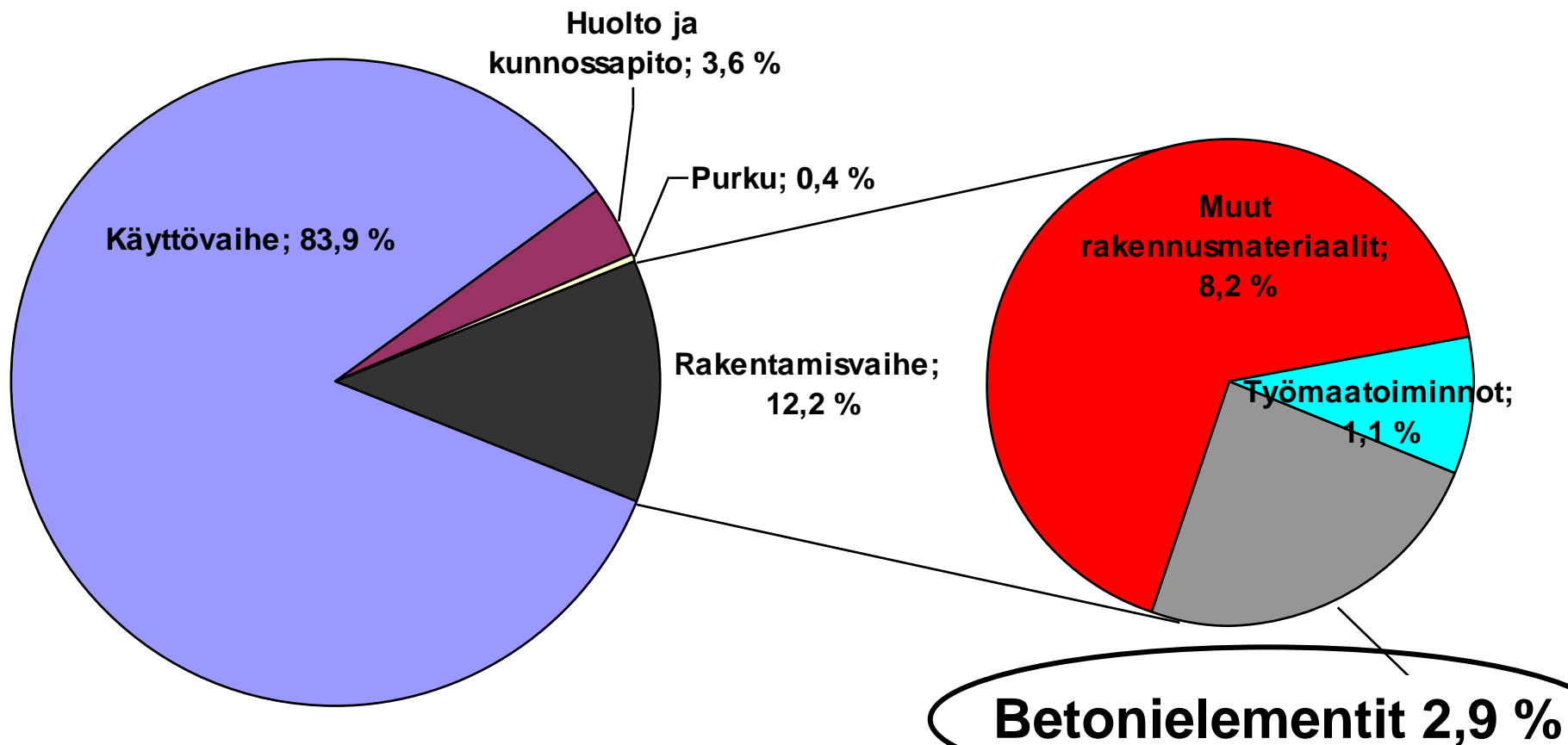
Maailman CO₂-päästöstä n. 5 % on peräisin sementin tuotannosta. Suomessa n. 1,5 %.

Betonin CO₂-päästö on n. 100...300 kg/betoni-m³ (riippuu polttoaineesta, sementti- ja seosainemäärästä)

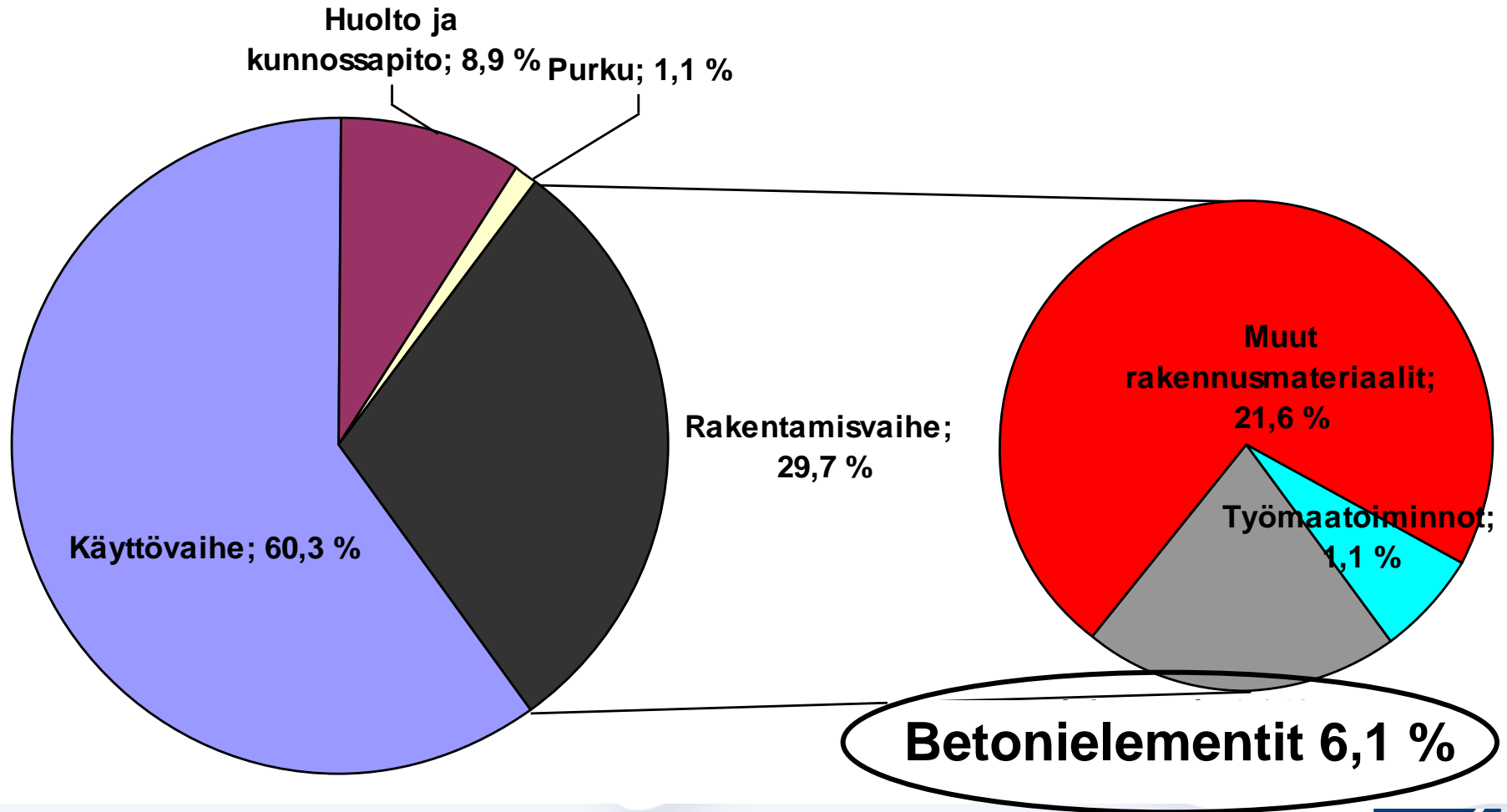
Hiilidioksidia tulee paljon! - vai vähän?

- **Betonia käytetään kaikkeen rakentamiseen (maailmassa ja Suomessa) n. 1 m³/asukas,a**
- **Sen CO₂-päästö on noin 200 kg/asukas,a, joka vastaa noin yhden tankillisen verran autolla ajoa**
- **Yli puolet päästetystä hiilidioksidista palaa betoniin ajan myötä karbonatisoitumalla**
- **n. 20 % betonista käytetään asuinrakennuksiin. Tästä noin puolet käytetään sellaisiin kohteisiin, missä betonia ei voi korvata muilla materiaaleilla (mm. perustukset, mv-lattiat, väestönsuojat)**
- **Jos loppu korvataan kokonaan muilla materiaaleilla, CO₂-säästö vastaa selvästi alle 1 % Suomen autokannan ajosuoritteesta**

Toimistorakennuksen 2010 CO₂-päästöt 50 v käytön aikana

Toimistorakennuksen ”skenaario 2020” CO₂-päästöt 50 v käytön aikana

Rakentamisen ympäristöystävällisyys

- **Rakennuksen ympäristöystävällisyyden ratkaisee sen**
  - käyttöikä ja käyttökelpoisuus
  - energiankulutus käytön aikana
- **Massiivisissa rakennuksissa energiankulutus on n. 10 % alhaisempi kuin kevyissä rakennuksissa.**
- **Matalaenergiarakennuksissa jäähdytystarve korostuu, jos rakennuksessa ei ole lämpökuormien vaihtelua tasaavaa massaa.**
- **Esimerkiksi jo auringonsuojalasit lisäävät rakennuksen lämmitysenergiankulutusta noin 10 %**

Betonin käytöstä

- **Betonista rakennetaan kohteita, joissa sitä on lähes mahdotonta korvata muilla materiaaleilla**
  - **Rakennusten perustukset**
  - **Liikenneinfra: sillat, satamat, tunnelit**
  - **Muu yhdyskuntainfra: padot, puhdistamot, voimalaitokset, putkistot**

A large concrete dam with a curved crest, situated in a canyon. The dam is surrounded by reddish-brown rock walls. At the base of the dam, there are several large concrete structures, likely part of the power plant. A walkway with a railing is visible on the right side of the dam, where a group of people is standing. The sky is clear and blue.

Glen Canyon Dam, USA

valmistumisvuosi 1966

Pato leikkaa CO₂-päästöjä n. 5 miljoonaa tonnia joka vuosi.
Rakenne "säästää" valmistuksessaan päästetyn
hiilidioksidin takaisin n. 2 kk käytön aikana.

86 % Suomen varsinaisista silloista on betonirakenteisia

Betonista voidaan tehdä monenlaisia julkisivuja

Rakentaminen työllistää?

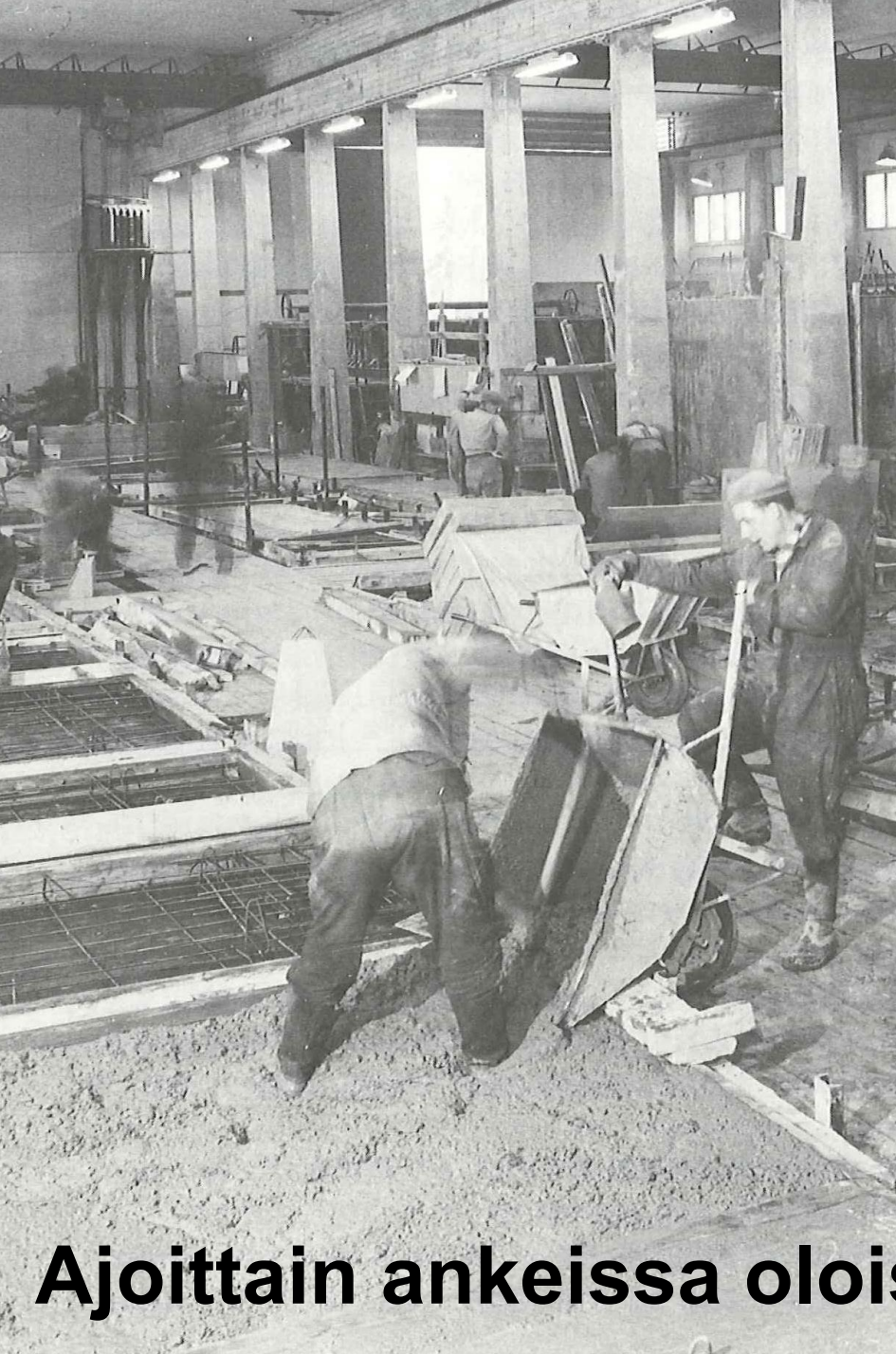

Vielä 50-luvun alussa rakentamiseen kului yli 10
tth/m³

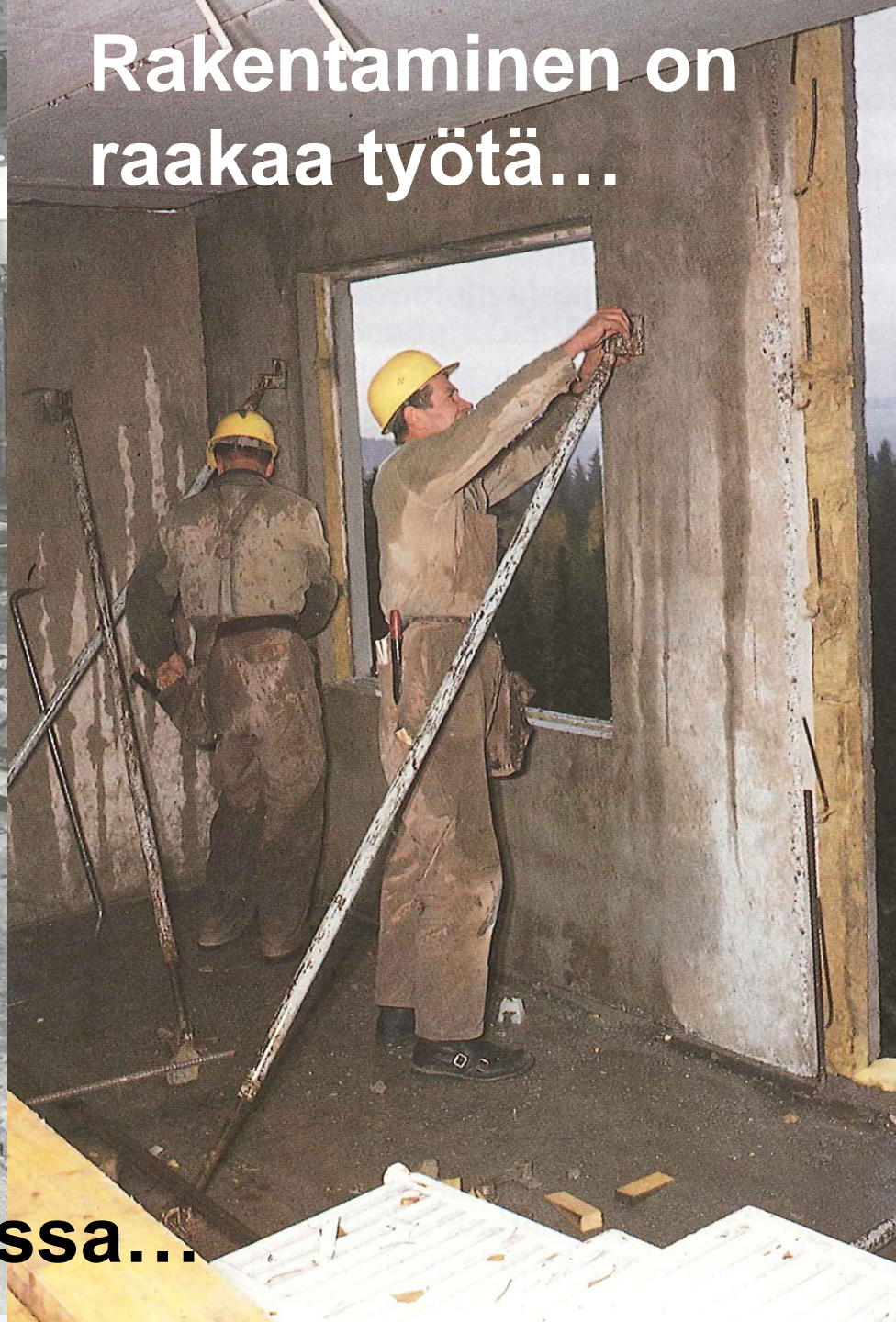

1970-luvulla alitettiin 2 tth/m³

Ajoittain ankeissa oloissa...

**Rakentaminen on
raakaa työtä...**

Kiviainesluonnonvarat

Yhteiskuntamme ei pärjää ilman toimivaa kiviaineshuoltoa

Betonin kierrätysaste ylittää 80%

Kiviaines on betonissa siis vain "lainassa".

**Sen jälkeen se korvaa
tehokkaasti neitseellisiä
maanrakennusaineita.**

betoni

Kivirakentamisen 10 argumenttia

1. Paloturvallinen
2. Erinomainen kosteudensietokyky
3. Hyvä ääneneristävyys
4. Miellyttävät sisäolosuhteet kaikkina vuodenaikoina
5. Pitkä käyttöikä
6. Säilyttää arvonsa
7. Energiataloudellinen
8. Edulliset elinkaarikustannukset
9. Vähäinen huollon tarve
10. Helppo suunnitella ja toteuttaa

Betonilla onnistut!

Lopuksi motto:

**Kivitalorakentamisessa
paitsi luonto, myös
omistaja ja käyttäjä
kiittävät**